

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Biuletyn Informacyjny
Warmia i Mazury, Polska,
Unia Europejska

Olsztyn, styczeń-luty 2021

SPIS TREŚCI

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI	2
1. Podróż się rozpoczyna – 2021 Europejskim Rokiem Kolei!	2
2. Większy budżet na innowacje	3
3. EFS Plus czyli inwestowanie w ludzi	4
4. Ekologiczność na wyrost.....	5
5. Pomoc dla mniejszych firm.....	6
6. Konsultacje: strategia leśna UE	7
7. Klimat: wybieraj świadomie!	8
8. COVID-19 hamuje migracje	9
9. Wiek ma znaczenie	10
10. Podróżowanie nadal zamrożone.....	11
II. Z BIURA W BRUKSELI.....	13
1. Webinarium „Misje w Horyzoncie Europa”	13
2. Webinarium „Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) – Wspólnota Wiedzy i Innowacji”	15
3. Webinarium dla przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli	17
4. Webinarium „Co nowego w Horyzoncie Europa – podsumowanie zmian w stosunku do Programu Horyzont 2020”	19
5. Przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast.....	22
WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ.....	23
1. Spotkanie wigilijne	23
2. Kawa z ekspertem	25
3. Spotkanie przedstawicieli pięciu województw	26
4. Spotkanie poświęcone przygotowaniom do 5. edycji zawodów biegowych Polish Run	27
III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA.....	28
1. Na unijny staż do Alicante	28
2. Szkoła Humanitarna	28
3. #JUMPFORHERITAGE.....	29
4. Cosmic Challenge	29
5. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń	30

I. UNIJNE AKTUALNOŚCI

1. Podróż się rozpoczyna – 2021 Europejskim Rokiem Kolei!

W piątek 1 stycznia 2021 r. rozpoczął się Europejski Rok Kolei. Inicjatywa Komisji Europejskiej ma na celu promowanie tego typu transportu jako zrównoważonego, inteligentnego i bezpiecznego. Rok dedykowany kolei ma dać impuls do zwiększenia jej udziału w transporcie pasażerskim i towarowym oraz przyczynić się do realizacji Zielonego Ładu, czyli osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

W UE kolej odpowiada za mniej niż 0,5 proc. emisji gazów cieplarnianych związanych z transportem. Sprawia to, że jest to jedna z najbardziej zrównoważonych form ruchu pasażerskiego i towarowego. Oprócz innych korzyści, kolej jest również wyjątkowo bezpieczna oraz łączy ludzi i przedsiębiorstwa w całej UE za pośrednictwem transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T).

Pomimo tych korzyści, jedynie około 7 proc. pasażerów i 11 proc. towarów podróżuje koleją. Europejski Rok Kolei da impuls do zwiększenia jej udziału w transporcie pasażerskim i towarowym. Przyczyni się również do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń pochodzących z unijnego transportu, co wniesie ogromny wkład w wysiłki UE w ramach Europejskiego Zielonego Ładu.

1 stycznia Komisja Europejska uruchomiła stronę internetową, na której zamieszczane będą dalsze informacje na temat inicjatywy, a także przegląd planowanych działań. Różne wydarzenia, projekty i działania w całej UE podkreślą wiele wymiarów kolei – od wiodącego na świecie i innowacyjnego europejskiego sektora kolejowego po rolę kolei w europejskiej kulturze i dziedzictwie europejskim, jej znaczenie dla połączenia regionów, ludzi i przedsiębiorstw, a także rolę w zrównoważonej turystyce czy zaangażowanie w stosunki UE z krajami sąsiadującymi.

Europejski Rok Kolei będzie odzwierciedlony także w programie legislacyjnym Komisji, poprzez propozycje dotyczące nowego partnerstwa w przemyśle kolejowym, lepsze połączenia kolei z innymi rodzajami transportu oraz uczynienie transportu kolejowego bardziej zrównoważonym, co zostało zarysowane w niedawno przyjętej przez Komisję strategii na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności.

Inicjatywa ta, zaproponowana przez Komisję Europejską w marcu i przyjęta przez Parlament Europejski i Radę w grudniu 2020 r., jest częścią wysiłków UE w ramach Europejskiego Zielonego Ładu, czyli planu UE uczynienia jej gospodarki bardziej zrównoważoną dzięki osiągnięciu neutralności klimatycznej do 2050 r.

Jednym z kluczowych elementów planu jest wprowadzenie bardziej ekologicznych i zdrowszych środków transportu, jako że sektor transportu odpowiada obecnie za około 25 proc. emisji gazów cieplarnianych w Unii. Europejski Zielony Ład ma na celu ograniczenie emisji z transportu o 90 proc. do 2050 r.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210104_rail_pl.

2. Większy budżet na innowacje

Komisja Europejska z zadowoleniem przyjęła porozumienie polityczne pomiędzy Parlamentem Europejskim a państwami członkowskimi UE w sprawie aktualizacji podstawy prawnej Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT), a także jego nowego strategicznego planu innowacji na lata 2021-2027. Zakończyły się właśnie negocjacje trójstronne, a teraz nowe teksty prawne muszą zostać zatwierdzone przez Parlament Europejski i Radę.

Przyjęte 28 stycznia wnioski mają w zamierzeniu dostosować EIT do kolejnego programu UE w dziedzinie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” (2021-2027), który stanowi spełnienie zobowiązania Komisji do dalszego zwiększenia potencjału Europy w zakresie innowacji. Dysponując budżetem w wysokości niemal 3 mld euro, co stanowi wzrost o prawie 600 mln euro w porównaniu z obecnym okresem finansowania, EIT będzie stymulować ożywienie gospodarki oraz transformację ekologiczną i cyfrową w celu zbudowania bardziej zrównoważonego i odpornego społeczeństwa. EIT będzie pobudzać innowacje, angażując w swoje działania 750 instytucji szkolnictwa wyższego, wspierając 30 tys. studentów, wprowadzając 4 tys. innowacji na rynek i promując 700 przedsiębiorstw typu start-up.

EIT działa za pośrednictwem wspólnot wiedzy i innowacji, które skupiają przedsiębiorstwa, uniwersytety i ośrodki badawcze w całej Europie. Będzie teraz mógł położyć większy nacisk na swój wymiar regionalny: wzmocniony Regionalny System Innowacji będzie ukierunkowany na kraje, które pozostają w tyle pod względem innowacyjności. Nowa inicjatywa pilotażowa zwiększy również zdolności instytucji szkolnictwa wyższego w zakresie przedsiębiorczości i innowacji. Ponadto EIT zacieśni współpracę z Europejską Radą ds. Innowacji, co przyczyni się do zwiększenia ogólnego potencjału innowacyjnego Europy.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210128_EIT_pl.

3. EFS Plus czyli inwestowanie w ludzi

Komisja Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie polityczne osiągnięte przez Parlament Europejski i państwa członkowskie UE w Radzie, w sprawie wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+). EFS+ będzie głównym instrumentem finansowym służącym wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych, tworzeniu miejsc pracy i tworzeniu sprawiedliwego, sprzyjającego włączeniu społecznemu społeczeństwa. Fundusz zapewni również państwom członkowskim bardzo potrzebne zasoby na odbudowę naszych społeczeństw i gospodarek po kryzysie związanym z koronawirusem.

Całkowity budżet EFS+ wynosi 88 mld euro. Fundusz będzie inwestować w ludzi, tworzyć i chronić możliwości zatrudnienia, promować włączenie społeczne, zwalczać ubóstwo, a także rozwijać umiejętności potrzebne do transformacji cyfrowej i ekologicznej. Zgodnie z propozycją Komisji będzie on również zawierał bardziej ambitny wymóg inwestowania w młodzież i przeciwdziałania ubóstwu dzieci.

Zgodnie z porozumieniem politycznym EFS+ będzie:

- **Inwestować w młodych ludzi**, którzy zostali szczególnie dotknięci kryzysem społeczno-gospodarczym po pandemii koronawirusa.
- **Wspierać osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji**, dotknięte utratą miejsc pracy i redukcją dochodów: państwa członkowskie będą musiały przeznaczyć co najmniej 25 proc. swoich środków z EFS+ na promowanie włączenia społecznego.
- **Zapewnić osobom najbardziej potrzebującym żywność i podstawową pomoc materialną** poprzez włączenie do EFS+ obecnego Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Wszystkie państwa członkowskie przeznaczą na ten cel co najmniej 3 proc. swoich środków z EFS+.
- **Inwestować w dzieci**, które ucierpiały w wyniku kryzysu.
- **Bezpośrednio wspierać innowacje społeczne** przez nowy komponent EFS+ dotyczący zatrudnienia i innowacji społecznych, dysponujący specjalną pulą środków finansowych w wysokości 676 mln euro.

Po osiągnięciu porozumienia politycznego Parlament Europejski i Rada będą musiały formalnie zatwierdzić rozporządzenie w sprawie EFS+ w celu jego wejścia w życie.

Długoterminowy budżet UE w połączeniu z inicjatywą NextGenerationEU – która jest instrumentem tymczasowym służącym stymulowaniu odbudowy Europy – będą stanowić największy w historii pakiet środków stymulacyjnych, jaki kiedykolwiek finansowano z budżetu UE. Wynosząca łącznie kwota 1,8 bln euro posłuży odbudowie Europy po pandemii COVID-19. Będzie to Europa bardziej ekologiczna, cyfrowa i odporna.

Fundusz będzie wspierać państwa członkowskie w walce z kryzysem spowodowanym pandemią koronawirusa, w osiągnięciu wysokiego poziomu zatrudnienia, sprawiedliwej ochrony socjalnej oraz stworzeniu wykwalifikowanej i odpornej siły roboczej, przygotowanej do przejścia na zieloną i cyfrową gospodarkę.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210129_EFS_plus_pl.

4. Ekologiczność na wyrost

Komisja Europejska i krajowe organy odpowiedzialne za egzekwowanie praw konsumentów opublikowały wyniki przeglądu stron internetowych (akcja kontrolna), przeprowadzanego co roku w celu wykrycia naruszeń unijnego prawa ochrony konsumentów na internetowych platformach handlowych. W tym roku, po raz pierwszy w historii, głównym przedmiotem kontroli był „pseudekologiczny marketing”, tj. praktyka polegająca na tym, że przedsiębiorstwa twierdzą, że robią więcej dla środowiska niż w rzeczywistości. W ramach akcji kontrolnej przeanalizowano twierdzenia zamieszczone w internecie przez przedsiębiorców z różnych sektorów, takich jak odzieżowy, kosmetyczny czy sektor AGD. Krajowe organy odpowiedzialne za egzekwowanie praw konsumentów miały powody, by sądzić, że w 42 proc. przypadków takie twierdzenia były przesadne, fałszywe lub wprowadzające w błąd i potencjalnie kwalifikowały się jako nieuczciwe praktyki handlowe w świetle przepisów UE. Zjawisko „pseudekologicznego marketingu” nasiliło się, gdyż konsumenci coraz częściej wybierają produkty przyjazne dla środowiska.

W toku szerzej zakrojonego przeglądu Komisja i organy odpowiedzialne za egzekwowanie praw konsumentów dokładniej zbadały 344 twierdzenia, które wydawały się wątpliwe, i ustaliły, że:

- w ponad połowie przypadków przedsiębiorca nie dostarczył konsumentom wystarczających informacji, aby ocenić prawdziwość twierdzenia;
- w 37 proc. przypadków twierdzenie zawierało niejasne i ogólne informacje, takie jak „świadomy”, „przyjazny dla środowiska”, „zrównoważony”, które miały na celu wywołanie wśród konsumentów nieuzasadnionego wrażenia, że dany produkt nie ma negatywnego wpływu na środowisko;
- ponadto w 59 proc. przypadków przedsiębiorca nie przedstawił łatwo dostępnych dowodów na poparcie swojego twierdzenia.

Krajowe organy skontaktują się z przedsiębiorcami, aby poinformować ich o wykrytych problemach i dopilnować, by w razie potrzeby zostały one rozwiązane. Wyniki tej akcji kontrolnej zostaną uwzględnione w ocenie skutków, która ma zostać przygotowana w związku z nowym wnioskiem ustawodawczym w sprawie wzmocnienia pozycji konsumentów na rzecz zielonej transformacji, zapowiedzianym w nowym programie na rzecz konsumentów.

Akcja kontrolna polega na kontrolach przeprowadzanych jednocześnie na różnych stronach internetowych w celu wykrycia naruszeń unijnego prawa konsumenckiego w danym sektorze. W tym roku akcja kontrolna koncentrowała się na przedsiębiorcach, którzy twierdzą, że sprzedają produkty przyjazne dla środowiska.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210128_eco_marketing_pl.

5. Pomoc dla mniejszych firm

Komisja Europejska zatwierdziła polski program o wartości 1,9 mld euro (8,6 mld złotych) mający na celu wsparcie przedsiębiorstw działających w określonych sektorach dotkniętych pandemią koronawirusa. Program został zatwierdzony na podstawie tymczasowych ram pomocy państwa.

Polska zgłosiła Komisji, zgodnie z tymczasowymi ramami pomocy państwa, program, który zapewni wsparcie przedsiębiorstwom dowolnej wielkości działającym w sektorach odczuwających skutki pandemii koronawirusa, m.in. w sektorze gastronomii, fitness, targów, imprez scenicznych, filmów, rozrywki i rekreacji, fotografii i fizjoterapii. Przedsiębiorstwa te nie mogły świadczyć usług ze względu na środki wprowadzone przez rząd Polski w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się wirusa lub musiały ponieść koszty związane z ograniczeniami sanitarnymi, co spowodowało spadek liczby klientów.

W ramach zgłoszonego programu wsparcie publiczne będzie miało formę dotacji bezpośrednich i zwolnień z obowiązku opłacania składek:

- pomoc w formie dotacji będzie świadczona na rzecz przedsiębiorstw deklarujących spadek: (i) dochodów w październiku lub listopadzie 2020 r. o co najmniej 40 proc. w porównaniu z dochodami w tym samym okresie 2019 r.; (ii) dochodów w jednym z trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o pomoc o najmniej 40 proc. w porównaniu z dochodami uzyskanymi w poprzednim miesiącu lub w tym samym miesiącu poprzedniego roku;
- pomoc w formie zwolnień z obowiązku opłacania składek (np. składki na ubezpieczenie społeczne lub zdrowotne) w okresie od 1 do 30 listopada 2020 r. będzie przysługiwała przedsiębiorstwom, które deklarują spadek dochodów w listopadzie 2020 r. o co najmniej 40 proc. w porównaniu z dochodami w listopadzie 2019 r.

Komisja uznała, że program zgłoszony przez Polskę jest zgodny z warunkami określonymi w tymczasowych ramach pomocy państwa. W szczególności pomoc (i) nie przekroczy 800 tys. euro na przedsiębiorstwo; (ii) zostanie przyznana najpóźniej do dnia 30 czerwca 2021 r.; (iii) nie zostanie przyznana przedsiębiorstwom, które znajdowały się już w trudnej sytuacji 31 grudnia 2019 r. (z wyjątkiem mikroprzedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw, jeżeli w chwili przyznania pomocy przedsiębiorstwa te nie są objęte zbiorowym postępowaniem upadłościowym na mocy prawa krajowego i nie skorzystały z pomocy na ratowanie ani na restrukturyzację).

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210220_state_aid_pl.

6. Konsultacje: strategia leśna UE

W ramach Europejskiego Zielonego Ładu Komisja Europejska rozpoczęła internetowe konsultacje społeczne w sprawie opracowania nowej strategii leśnej UE, którą Komisja przyjmie jeszcze w tym roku. Będzie ona oparta na unijnej strategii na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r., obejmie cały cykl leśny i będzie promować wiele usług świadczonych przez lasy.

Celem nowej strategii leśnej UE będzie zapewnienie zdrowych i odpornych lasów, które w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji celów w zakresie różnorodności biologicznej i klimatu, ograniczają i kontrolują klęski żywiołowe, zapewniają środki do życia oraz wspierają biogospodarkę obiegową i społeczności wiejskie. Ponadto, strategia pomoże Unii Europejskiej wywiązać się z jej międzynarodowych zobowiązań i będzie stanowić podstawę spójnego i całościowego podejścia do lasów. Powinna ona umożliwić silne przywództwo UE na arenie międzynarodowej w ramach przygotowań do COP15 dotyczącego różnorodności biologicznej w Kunming oraz w kontekście agendy zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych do 2030 r., porozumienia paryskiego, Konwencji o różnorodności biologicznej oraz Konwencji o zwalczaniu pustynnienia.

Celem konsultacji jest poznanie opinii obywateli, podmiotów gospodarczych i wszystkich innych podmiotów na temat sposobów przezwycięzenia wyzwań stojących przed naszymi lasami, w szczególności w odniesieniu do klimatu, różnorodności biologicznej, obszarów wiejskich, dobrobytu społeczno-gospodarczego i zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi.

KE chce także przeanalizować, w jaki sposób zmobilizować unijne instrumenty wsparcia, monitorowanie lasów, przemysł związany z leśnictwem oraz unijny cel polegający na obsadzeniu do 2030 r. trzech miliardów drzew, przy jednoczesnym zapewnieniu światowego przywództwa UE.

Konsultacje są otwarte do 19 kwietnia 2021 r.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/events/210202_konsultacje_pl.

7. Klimat: wybieraj świadomie!

Komisja Europejska rozpoczyna realizację Green Consumption Pledge, swojego nowego zobowiązania na rzecz ekologicznej konsumpcji, które jest pierwszą inicjatywą realizowaną w ramach nowego programu na rzecz konsumentów. Green Consumption Pledge jest częścią Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu, ogólnoeuropejskiej inicjatywy zachęcającej ludzi, społeczności i organizacje do udziału w działaniach na rzecz klimatu i budowania bardziej ekologicznej Europy.

Inicjatywa Green Consumption Pledge opiera się na pięciu podstawowych zobowiązaniach. Aby przyłączyć się do niej, przedsiębiorstwa zobowiązują się do podjęcia ambitnych działań mających na celu poprawę ich wpływu na środowisko oraz pomoc konsumentom w dokonywaniu bardziej zrównoważonych zakupów. Muszą one podjąć konkretne działania w co najmniej trzech z pięciu obszarów objętych zobowiązaniami i muszą udowodnić postępy, przedstawiając dane, które następnie podają do wiadomości publicznej. Każde przedsiębiorstwo składające zobowiązanie będzie współpracować z Komisją przy zachowaniu pełnej przejrzystości, aby zapewnić wiarygodność i weryfikację postępów. Pięć głównych dziedzin zobowiązań to:

- obliczanie śladu węglowego przedsiębiorstwa, w tym jego łańcucha dostaw, z wykorzystaniem metodyki obliczeniowej lub systemu zarządzania środowiskowego zatwierdzonego przez Komisję, oraz ustanowienie odpowiednich procesów należytej staranności w celu osiągnięcia ograniczenia śladu węglowego zgodnie z celami porozumienia paryskiego;
- obliczenie śladu węglowego wybranych sztandarowych produktów przedsiębiorstwa, z wykorzystaniem metodyki zatwierdzonej przez Komisję, osiągnięcie pewnej redukcji śladu w odniesieniu do wybranych produktów oraz ujawnienie postępów ogółowi społeczeństwa;
- zwiększenie sprzedaży zrównoważonych produktów lub usług w ramach całkowitej sprzedaży przedsiębiorstwa lub jednej z jego części działalności;
- przeznaczenie części wydatków na public relations przedsiębiorstwa na promowanie zrównoważonych praktyk zgodnie z wdrażaniem przez Komisję polityki i działań związanych z Europejskim Zielonym Ładem;
- zadbanie o to, by informacje przekazywane konsumentom na temat śladu węglowego przedsiębiorstwa i produktu były łatwe do uzyskania, dokładne i jasne, a także aktualizowanie tych informacji w następstwie każdego zmniejszenia lub zwiększenia śladu węglowego.

Inicjatywa Green Consumption Pledge koncentruje się na produktach niespożywczych i uzupełnia kodeks postępowania, który został opublikowany 26 stycznia w ramach strategii „od pola do stołu”. Kodeks postępowania zgromadzi zainteresowane strony z systemu żywnościowego w celu podjęcia zobowiązań w zakresie odpowiedzialnych praktyk biznesowych i marketingowych.

Każde przedsiębiorstwo z sektora niespożywczego oraz przedsiębiorstwa z sektora detalicznego sprzedające zarówno produkty spożywcze, jak i niespożywcze, zainteresowane

przystąpieniem do Green Consumption Pledge mogą skontaktować się z Komisją Europejską przed końcem marca 2021 r.

Ta wstępna faza Green Consumption Pledge zakończona zostanie do stycznia 2022 r. Zanim zostaną podjęte kolejne kroki, przeprowadzona zostanie ocena funkcjonowania inicjatywy w porozumieniu z uczestniczącymi przedsiębiorstwami, odpowiednimi organizacjami konsumenckimi i innymi zainteresowanymi stronami.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210126_clima_pact_pl.

8. COVID-19 hamuje migracje

W ciągu pierwszych 10 miesięcy 2020 r. w UE złożono 390 tys. wniosków o udzielenie azylu (w tym 349 tys. wniosków po raz pierwszy), czyli o 33 proc. mniej niż w analogicznym okresie 2019 r. Państwa członkowskie zmniejszyły zaległości w toczących się postępowaniach azylowych. Pod koniec października 2020 r. liczba spraw w toku sięgała 786 tys., czyli o 15 proc. mniej niż pod koniec 2019 r. Nadal oznacza to, że na poziomie UE zaległości przekraczają liczbę nowych wniosków przetwarzanych w ciągu roku, przy czym między państwami członkowskimi występują znaczne różnice. Wskaźnik przyznawania azylu lub odsetek wniosków o udzielenie azylu, w wyniku których wydano pozytywną decyzję w pierwszej instancji (przed odwołaniem), w tym decyzje przyznające status humanitarny wyniósł 43 proc.

Liczba przypadków niedozwolonego przekraczania granicy jest najniższa od 6 lat, ale występują znaczne różnice regionalne.

Odnotowano spadek o 10 proc. liczby przypadków niedozwolonego przekraczania granicy UE (114,3 tys. w okresie od stycznia do listopada 2020 r.) w porównaniu z tym samym okresem w 2019 r. Jest to najniższy poziom w ciągu ostatnich 6 lat. Podczas gdy nastąpił znaczny spadek liczby przybywających osób o nieuregulowanym statusie w krajach pierwszego wjazdu wzdłuż szlaku wschodniośroziemnomorskiego (-74 proc., 19,3 tys.), spadek ten wynikał głównie z niskiego napływu migrantów z Turcji do Grecji, gdzie sytuacja prawdopodobnie ulegnie zmianie zależnie od różnych czynników, w tym zmian politycznych i gospodarczych w Turcji.

Pomimo ogólnego spadku liczba osób o nieuregulowanym statusie przybywających wzdłuż szlaku środkowośroziemnomorskiego (do Włoch i Malty) wzrosła (+154%) w porównaniu z analogicznym okresem w 2019 r. W 2020 r. odnotowano ponad 34,1 tys. takich osób w porównaniu z blisko 11,5 tys. w 2019 r., przy czym większość osób przybyła do Lampedusy. Z wyjątkiem marca liczba przybywających osób stale przekraczała poziom z 2019 r.

Liczba osób przybywających do Hiszpanii, a w szczególności na Wyspy Kanaryjskie, znacznie wzrosła w 2020 r. (+46 proc., 35,8 tys.) w porównaniu z 2019 r. W Hiszpanii wpływ

obostrzeń w związku z COVID-19 na liczbę przybywających osób o nieuregulowanym statusie miał charakter tymczasowy: od sierpnia 2020 r. liczba osób przybywających do Hiszpanii była wyższa niż w 2019 r.

W obu przypadkach wiele nowych osób pochodzi z krajów dotkniętych kryzysem gospodarczym, a nie konfliktem. Do tej tendencji może przyczynić się również spadek globalnych przekazów pieniężnych. Dopóki pandemia nie ulegnie zahamowaniu i trwa odbudowa gospodarcza, słabe perspektywy zatrudnienia i opieki zdrowotnej w krajach pochodzenia pozostaną zachętą dla ludzi do przyjazdu do UE.

Przekraczanie Morza Śródziemnego pozostaje niebezpieczne. Pomimo spadku liczby migrantów opuszczających swój kraj w 2020 r., według doniesień 1 754 osoby zginęły lub zaginęły (w porównaniu z 2 095 w 2019 r).

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210129_statistics_pl.

9. Wiek ma znaczenie

Komisja Europejska przedstawiła zieloną księgę, która zapoczątkować ma szeroką debatę polityczną na temat wyzwań i szans, jakie wiążą się ze starzeniem się społeczeństwa w Europie. Przedstawiono w niej wpływ tej wyraźnej tendencji demograficznej na naszą gospodarkę i społeczeństwo oraz zwrócono się do społeczeństwa o wyrażenie opinii na temat działań, jakie należy w tym kontekście podejmować, w ramach konsultacji publicznych, które będą trwały 12 tygodni.

Zielona księga stanowi podstawę debaty na temat starzenia się społeczeństwa – opisano w niej tempo i skalę zmian demograficznych w naszym społeczeństwie, a także wpływ tych zmian na prowadzoną politykę oraz pytania, jakie w związku z tym musimy sobie zadać. Uwzględniono w niej wszystkie kwestie, od promowania zdrowego stylu życia i uczenia się przez całe życie począwszy, po wzmocnienie systemów opieki zdrowotnej i opieki nad osobami starszymi. W dokumencie podkreślono potrzebę zwiększenia liczebności siły roboczej, przypomniano o nowych możliwościach w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy oraz zbadano wpływ starzenia się na nasze perspektywy zawodowe, dobrostan, emerytury, systemy zabezpieczenia społecznego i produktywność.

W zielonej księdze przyjęto podejście uwzględniające cykl życiowy, które odzwierciedla uniwersalny wpływ starzenia się społeczeństwa na wszystkie pokolenia i etapy życia. Podkreślono zarazem, jak ważne jest, by osiągnąć odpowiednią równowagę między zrównoważonymi rozwiązaniami dla naszych systemów opieki społecznej a wzmocnieniem solidarności międzypokoleniowej.

W kolejnych dziesięcioleciach liczba osób starszych w UE będzie wzrastać. Obecnie osoby w wieku powyżej 65 lat stanowią 20 proc. ludności, a w 2070 r. wskaźnik ten ma wynieść 30 proc. Odsetek osób w wieku powyżej 80 lat natomiast ma wzrosnąć ponad

dwukrotnie i w 2070 r. osiągnąć 13 proc. Podobnie szacuje się, że liczba osób potencjalnie potrzebujących opieki długoterminowej wzrośnie z 19,5 mln w 2016 r. do 23,6 mln w 2030 r. i 30,5 mln w 2050 r. (UE-27).

Do udziału w ogłoszonych konsultacjach publicznych zaprasza się zainteresowanych obywateli i zainteresowane organizacje ze wszystkich państw członkowskich, również ze szczebla regionalnego i lokalnego. Wyniki konsultacji pomogą określić, jakiego wsparcia potrzebują sami obywatele, regiony, w których mieszkają i społeczności, do których należą. Opierając się na tych wynikach, Komisja zbada możliwe rozwiązania w zakresie polityki pozwalające państwom członkowskim i regionom zintensyfikować działania na rzecz radzenia sobie z konsekwencjami starzenia się społeczeństwa.

W obecnej kadencji Komisja uczyniła demografię jednym z priorytetów UE. Opublikowane w czerwcu 2020 r. sprawozdanie Komisji na temat skutków zmian demograficznych pokazało, że w ciągu ostatnich 50 lat oczekiwana długość życia w chwili urodzenia, zarówno mężczyzn, jak i kobiet, zwiększyła się o prawie 10 lat. *Zielona księga w sprawie starzenia się* jest pierwszym efektem tego sprawozdania i stanowi punkt wyjścia do debaty na temat głównych kwestii związanych ze starzeniem się społeczeństwa w Europie. Towarzyszyć jej będzie długoterminowa wizja dla obszarów wiejskich, w której uwzględniona zostanie kwestia wyludnienia.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210127_age_pl.

10. Podróżowanie nadal zamrożone

Komisja Europejska zaproponowała aktualizację zalecenia Rady z października ubiegłego roku, dotyczącego koordynacji środków mających wpływ na swobodę przemieszczania się w Unii Europejskiej. Jest to część działań, jakie Komisja podejmuje na bieżąco, aby na poziomie UE zapewnić lepszą koordynację środków związanych z podróżowaniem i lepiej informować o nich społeczeństwo. W związku z pojawieniem się nowych wariantów koronawirusa i dużą liczbą nowych zakażeń w wielu państwach członkowskich należy zdecydowanie zniechęcać do podróży innych niż niezbędne. Jednocześnie należy unikać zamykania granic lub wprowadzania całkowitych zakazów podróżowania oraz zapewnić nieprzerwane funkcjonowanie jednolitego rynku i łańcuchów dostaw. W związku z tym konieczne są dalsze ukierunkowane działania w celu zapewnienia skoordynowanego podejścia do środków ograniczających swobodny przepływ osób w obrębie UE.

Komisja w swoim wniosku przewiduje dodatkową koordynację w dwóch obszarach, w których państwa członkowskie zgodziły się już współpracować:

- aktualizacja uzgodnionych kodów kolorystycznych na potrzeby tworzenia map obszarów ryzyka;

- bardziej rygorystyczne środki stosowane wobec podróżnych z obszarów podwyższonego ryzyka.

Oprócz stosowanych obecnie kolorów, takich jak: zielony, pomarańczowy, czerwony i szary, Komisja proponuje dodanie koloru ciemnoczerwonego, który oznaczałby obszary, gdzie wirus się rozprzestrzenia bardzo szybko. Dotyczyłoby to obszarów, na których liczba nowych zgłoszonych przypadków na 100 000 osób z ostatnich 14 dni wynosi ponad 500.

Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) będzie nadal publikować zaktualizowane wersje mapy na podstawie danych przekazywanych przez państwa członkowskie.

W swoim komunikacie z dnia 19 stycznia, w którym określono działania niezbędne do uniknięcia trzeciej fali koronawirusa, Komisja proponuje, aby zdecydowanie zniechęcać do wszelkich podróży, które nie są niezbędne, dopóki sytuacja epidemiologiczna nie ulegnie znaczącej poprawie. Dotyczy to szczególnie podróży do i z obszarów „ciemnoczerwonych”. Jednocześnie państwa członkowskie powinny zapewnić spójność ze środkami, jakie stosują w odniesieniu do podróży po własnym terytorium.

W przypadku gdy osoby podróżują z obszaru „ciemnoczerwonego”, państwa członkowskie powinny wymagać od podróżnych:

- poddania się testowi przed przyjazdem,
- odbycia kwarantanny zalecanej przez Komitet ds. Bezpieczeństwa Zdrowia i obecnie stosowanej w kilku państwach członkowskich.

Z uwagi na zwiększone możliwości przeprowadzania testów państwa członkowskie mogłyby w szerszym zakresie stosować testy przed wyjazdem także w przypadku obszarów obecnie oznaczonych jako „pomarańczowe”, „czerwone” lub „szare”. Osoby powracające do państwa członkowskiego zamieszkania powinny natomiast mieć możliwość poddania się testowi po przyjeździe.

Ze względu na ryzyko związane z bardzo dużą liczbą nowych zakażeń Komisja zaleca, w oparciu o wytyczne ECDC, aby państwa członkowskie zgodziły się przyjąć, utrzymać lub wzmocnić pozafarmaceutyczne środki przeciwdziałania, takie jak zalecenia dotyczące pozostawania w domu i tymczasowe zamykanie niektórych przedsiębiorstw, szczególnie na obszarach sklasyfikowanych jako „ciemnoczerwone”, a także zwiększyć intensywność działań w zakresie testowania i ustalania kontaktów oraz nadzoru i sekwencjonowania przypadków COVID-19 w celu gromadzenia informacji na temat rozprzestrzeniania się nowych, bardziej zakaźnych wariantów koronawirusa.

Osoby mieszkające w regionach przygranicznych powinny być zwolnione z niektórych ograniczeń w podróżowaniu. Jeżeli osoby te muszą często przekraczać granicę, na przykład ze względów rodzinnych lub zawodowych, nie powinny być zobowiązane do poddawania się kwarantannie, a wymagana częstotliwość wykonywania testów powinna być proporcjonalna. Jeżeli sytuacja epidemiologiczna po obu stronach granicy jest podobna, nie należy nakładać żadnych wymogów dotyczących testów.

Więcej na: https://ec.europa.eu/poland/news/210126_pandemia_travelling_pl.

II. Z BIURA W BRUKSELI

1. Webinarium „Misje w Horyzoncie Europa”

18 grudnia 2020 roku Biuro w Brukseli wzięło udział w **webinarium „Misje w Horyzoncie Europa”** zorganizowanym przez biuro Business & Science Poland. Komisja Europejska opracowała zarys programu pracy misji na lata 2021-2022 (nie jest jeszcze zatwierdzony). Misje znajdują się w fazie przygotowawczej, w ramach której przewidziano wsparcie do 5 mln € dla każdej z nich (rozpoczęcie realizacji do końca 2021 roku; faza wdrożeniowa od 2022 roku).

Prace przygotowawcze w ramach misji *Miasta neutralne dla klimatu i inteligentne* prowadzone mają być także przez Wspólne Centrum Badawcze (JRC) (1,5 mln € na 2021 rok). W trakcie fazy przygotowawczej konsultacje z państwami członkowskimi będą prowadzone za pośrednictwem podgrup ds. misji, natomiast pod koniec trwania ww. fazy Komisja zadecyduje, które misje mają wejść w fazę pełnej realizacji.

Działania wspierające – współpraca międzynarodowa w ramach misji:

- współpraca transnarodowa, której spoiwem mają być misje łączące inicjatywy lokalne, regionalne i krajowe,
- identyfikacja zainteresowanych stron na szczeblach lokalnym, regionalnym i krajowym,
- wymiana praktyk,
- budżet dedykowany działaniom wspierającym w ramach fazy przygotowawczej to 2 mln €,
- gotowość do tworzenia hubów misji na poziomie krajowym (identyfikowanie i łączenie interesariuszy).

Grant dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego (2 mln €):

- EBI będzie wspomagać misje poprzez świadczenie usług doradczych,
- identyfikacja źródeł i modeli finansowania (komplementarne mechanizmy finansowania w ramach misji oraz InvestEU) w tym opracowanie instrumentów mieszanych w ramach InvestEU,
- doradztwo w zakresie struktury finansowania projektów misji,
- rozwój sieci, analiza rynkowa.

Analiza porównawcza OECD w zakresie wdrażania misji (wartość grantu 0,15 mln €):

- wspomaganie misji poprzez analizy porównawcze, zarządzanie realizacją misji.

Rady misji:

- utrzymane w dotychczasowym składzie na czas realizacji fazy przygotowawczej (max. 12 miesięcy),
- nowe Rady misji powołane będą na czas fazy wdrożeniowej (15 ekspertów w każdej Radzie wybranych w trybie konkursu *Expression of interest*).

Misja Miasta neutralne dla klimatu i inteligentne:

- miasta zajmują 3% całej powierzchni planety, konsumując ponad 65% dostępnych zasobów energetycznych, wytwarzając jednocześnie około 70% globalnych emisji dwutlenku węgla,
- przewiduje się, że do 2050 roku 85% europejskich obywateli będzie żyć w miastach,
- misja ma wspomóc osiągnięcie celów zapisanych w strategii Europejskiego Zielonego Ładu,
- założeniem misji jest osiągnięcie poziomu 100 neutralnych klimatycznie miast do 2030 roku,
- udział obywateli w tworzeniu misji, jako politycznych aktorów w strukturach zarządzania miastem, którzy wywierają wpływ na jego funkcjonowanie i transformację (producenci, właściciele, konsumenci, użytkownicy),
- założenia przewidują możliwość zgłaszania udziału przez dzielnice miejskie, miasta oraz obszary miejskie (konglomeracje lub obszary funkcjonalne),
- planuje się stworzenie platformy kompleksowej obsługi w celu udzielania miastom pomocy we wdrażaniu planów klimatycznych oraz rozwiązań w zakresie innowacji społecznych (wiedza techniczna, społeczno-gospodarcza, finansowa, regulacje prawne),
- zaangażowanie możliwe ze strony środowisk badawczych, akademickich, przemysłu, sektora finansów, organizacji pozarządowych, władz krajowych oraz lokalnych, obywateli.

Misja Rak:

- główny cel – uratowanie od nowotworów co najmniej 3 mln obywateli Europy do 2030 roku,
- działania na rzecz zwalczania dysproporcji w dostępie do wiedzy o nowotworach, nierówności w dostępie do właściwej diagnozy oraz leczenia w krajach unijnych,
- działania misji rozpoczną się w 2021 roku,
- Rada misji opracowała 13 rekomendacji, w postaci zdefiniowanych celów.

Misja Stan gleby oraz żywność:

- obszar ściśle związany z priorytetami określonymi w Europejskim Zielonym Ładzie,
- obszar ściśle związany z celami polityk UE (m.in. WPR, F2F, bioróżnorodność, gospodarka o obiegu zamkniętym),
- główny cel – poprawa stanu co najmniej 75% gleb w krajach UE do 2030 roku,
- redukcja globalnego wpływu importu drewna/żywności na degradację gleb (20% do 40%),
- redukcja podłoży o dużej gęstości (30% do 50%),
- poprawa stanu wiedzy społeczeństwa w zakresie wpływu stanu gleby na zdrowie.

Misja Zdrowe oceany, morza, wody przybrzeżne i śródlądowe:

- skoncentrowana na problemach niezrównoważonej eksploatacji zasobów (w tym na skutek działania przemysłu wydobywczego, turystyki, działań sektora publicznego, sposobów produkcji energii odnawialnej),
- istotna jest przebudowa modelu zarządzania zasobami (m.in. problem niedofinansowania, fragmentacji instytucji i dostępnych narzędzi), działania na rzecz regeneracji wodnych ekosystemów, dekarbonizacji mórz i wód, wdrażania polityki „zero zanieczyszczeń” (w tym m.in. osiągnięcie celu 30% całkowicie chronionych wód UE, regenerację 20% siedlisk, eliminacji przełowień, renaturalizacji wód, redukcję hałasów podwodnych, eliminację wycieku

zanieczyszczeń, neutralizację transportu morskiego, eliminacja zanieczyszczenia wód plastikiem).

Misja Przystosowanie się do zmian klimatu i adaptacja społeczna:

- główny cel – przygotowanie Europy oraz przyspieszenie transformacji w kierunku odporności na zmiany klimatyczne,
- budowanie odporności na przykładzie 100 wybranych demonstratorów (skalowanie rozwiązań wyzwających transformację), przyspieszenie przejścia do odpornej przyszłości (na przykładzie 200 wybranych społeczności i regionów), przygotowanie Europy na zakłócenia klimatu (zaangażowanie obywateli, społeczności i regionów dla lepszego rozumienia zarządzania zagrożeniami klimatycznymi oraz chorobami),
- odporność rozumiana jako odporność systemów środowiskowych, społecznych, gospodarczych, politycznych,
- obszary innowacji obejmują m.in. transformację systemów społecznościowych, infrastrukturę społeczną, ochronę zdrowia, przywracanie ekosystemów, dostarczanie danych, usług cyfrowych i wiedzy, poprawę edukacji, wzmocnienie zrównoważonych i zamkniętych gospodarek lokalnych.

2. Webinarium „Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) – Wspólnoty Wiedzy i Innowacji”

15 stycznia biuro Business & Science Poland przy współpracy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zorganizowało **webinarium „Europejski Instytut Innowacji i Technologii (EIT) – Wspólnoty Wiedzy i Innowacji”**.

Europejski Instytut Innowacji i Technologii wpisuje się w III Filar nowego programu ramowego w zakresie badań i innowacji na lata 2021-2027 Horyzont Europa (Filar *Innowacyjna Europa*). Powołany w 2008 roku rozpoczął w pełni swoją działalność dwa lata później, wspierając wysiłki na rzecz zwiększenia konkurencyjności Europy na arenie międzynarodowej, koncentrując się na globalnych wyzwaniach, w tym także społecznych oraz działając na rzecz zmiany europejskiej kultury innowacji. EIT działa na rzecz kształcenia przedsiębiorców, rozwoju innowacyjnych produktów i usług oraz rozwoju i skalowaniu start-upów.

EIT stanowi obecnie największą europejską społeczność innowacji, skupiającą ponad 2 tysiące partnerów, ponad 60 centrów innowacji, 8 Wspólnot Wiedzy i Innowacji. Działalność Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii na przestrzeni ostatnich 10 lat to wsparcie m.in. ponad 3 tysiące innowacyjnych przedsięwzięć, które wzbogaciły rynek o ponad 1170 nowych produktów i usług oraz przeszło 13 tysięcy miejsc pracy. Wartość inwestycji zewnętrznych pozyskanych przez przedsięwzięcia instytutu wyniosły 3,3 mld €. Instytut wspiera rozwój długoterminowych partnerstw ogólnoeuropejskich, tworzących Wspólnoty Wiedzy i Innowacji, z których każda skupiona jest wokół konkretnych globalnych

wyzwań – od zrównoważonej energii po zdrową żywność. Trzon wspólnot stanowią organizacje badawcze, instytucje edukacyjne oraz przedsiębiorstwa, a także inne podmioty związane z innowacjami, takie jak władze publiczne lub organizacje pozarządowe.

Minimalny cykl życia Wspólnot Wiedzy i Innowacji wynosi 15 lat, co umożliwia wspólnotom planowanie strategiczne na okres co najmniej 7 lat, co ma na celu osiągnięcie stabilności finansowej, a następnie wdrażanie strategii dla osiągania celów strategicznych zawartych w rocznych biznesplanach (długoterminowe podejście strategiczne). Wspólnoty działają w ramach szeroko rozumianej autonomii i elastyczności. Europejski Instytut Innowacji i Technologii zapewnia ramy prawne, w obrębie których wspólnoty dysponują swobodą wyboru swoich priorytetów strategicznych i sposobu ich wdrażania, mogą samodzielnie podejmować decyzje dotyczące struktury organizacyjnej i działań w ramach określonych zasad.

EIT działa na rzecz zniesienia różnic w podziale zaawansowania innowacji w europejskich regionach, przyczyniając się do sukcesywnego zwiększania zdolności innowacyjnych krajów członkowskich oraz krajów stowarzyszonych np. w ramach programu badań i innowacji Horyzont 2020, które mają skromny lub umiarkowany potencjał innowacyjny, a jednocześnie duży potencjał doskonałości. Cele mają być osiągnięte m.in. poprzez wymianę dobrych praktyk i doświadczeń, poszerzanie udziału we Wspólnotach Wiedzy i Innowacji, czy też współpracę w regionach/krajach, które opracowały strategie inteligentnych specjalizacji. Podejmowane działania mają charakter wzajemnego oddziaływania, przynoszącego korzyści zarówno wspólnotom, które uzyskują dostęp do możliwości współpracy w tych krajach, z drugiej strony państwa i regiony mogą korzystać ze zwiększonego finansowania z budżetu EIT.

Strategiczny plan innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii na lata 2021-2027 obejmuje 3 główne cele:

- 1) Zwiększenie poziomu innowacyjności szkolnictwa wyższego w Europie.
- 2) Wzmocnienie regionalnego zasięgu EIT w celu zlikwidowania luk innowacyjnych.
- 3) Zwiększenie wpływu Wspólnot Wiedzy i Innowacji.

Do 2027 roku mają powstać dwie nowe wspólnoty:

- 1) Wspólnota dedykowana obszarowi kultury i kreatywności.
- 2) Obszar działalności drugiej wspólnoty pozostaje przedmiotem dalszych ustaleń.

Synergie EIT: Priorytety na lata 2021-2027:

- 1) Strategiczna współpraca z Europejską Radą ds. Innowacji.
- 2) Łączenie z misjami w ramach programu Horyzont Europa.
- 3) Współpraca z EFI w zakresie dostępu do finansowania.
- 4) Tworzenie synergii z programem Erasmus oraz Europejską Inicjatywą Uniwersytecką.
- 5) Synergie z programem Creative Europe, Digital Europe, NextGenerationEU.

W Polsce działa 8 Wspólnot Wiedzy i Innowacji, w ramach których funkcjonuje 101 organizacji partnerskich i powiązanych stron trzecich, z największym udziałem organizacji otoczenia biznesu (ponad połowę [56%] stanowią MŚP). Od 2019 roku liczba polskich organizacji uczestniczących wzrosła o 24,7%, natomiast organizacji otoczenia biznesu o 7,6%.

Europejski Instytut Innowacji i Technologii dofinansował dotychczas 83 polskie start-upy, a przedsięwzięcia wspierane w Polsce przez EIT przyciągnęły od 2017 roku 18,3 mln € inwestycji, w tym 11,9 mln € w 2019 roku.

Obszary działalności:

- EIT Digital;
- EIT Climate-KIC;
- EIT InnoEnergy;
- EIT Health;
- EIT Raw Materials;
- EIT Food;
- EIT Manufacturing;
- EIT Urban Mobility.

3. Webinarium dla przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli

19 stycznia odbyło się kolejne webinarium dla przedstawicieli Biur Regionalnych w Brukseli, zorganizowane przez Biuro Business & Science Poland, w imieniu którego spotkanie poprowadziła Pani Ewa Kocińska-Lange, Dyrektor Generalny ds. Badań i Innowacji BSP. Wydarzenie dotyczyło postępu prac nad programem Horyzont Europa.

Program Horyzont Europa w okresie 2021-2027 będzie dysponował budżetem w wysokości około 95,5 mld €, co stanowi 30% wzrost w stosunku do dobiegającego końca programu Horyzont 2020.

Aktualny harmonogram prac nad programem zakłada:

- początek 2021 roku – przyjęcie Planu Strategicznego na lata 2021-2024,
- okres od połowy stycznia do marca 2021 roku – opracowanie wewnętrznych procedur Komisji Europejskiej dotyczących finalizacji programów prac,
- połowa kwietnia 2021 – przyjęcie głównego programu prac Horyzontu Europa na lata 2021-2022 (EIC oraz ERC mają oddzielne programy pracy, które nie wchodziły w skład głównego programu prac HE).

Formalne przyjęcie głównego programu prac Horyzontu Europa może nastąpić dopiero po przyjęciu Planu Strategicznego na lata 2021-2024.

W związku z planowanym terminem przyjęcia głównego programu prac Horyzontu Europa w połowie kwietnia br. wstępnie zakłada się, że pierwsze konkursy powinny zostać uruchomione 15 kwietnia 2021 roku.

Współpraca międzynarodowa:

- Komisja Europejska planuje uruchomić konkursy w połowie kwietnia br.,

- zakłada się, że jednostki pochodzące z krajów stowarzyszonych z programem Horyzont Europa oraz krajów trzecich, które chciałyby uczestniczyć w konkursach projektowych, będą miały możliwość uczestnictwa w konsorcjach,
- zakłada się, że do momentu podpisania umowy o grant negocjacje zostaną zakończone, co umożliwi państwu udział w konkursach,
- wskazuje się, że jeśli porozumienie z państwem stowarzyszonym/trzecim nie zostanie zawarte do momentu podpisania umowy o grant, umowa grantowa z konsorcjum projektowym nie będzie mogła zostać podpisana,
- Wielka Brytania będzie mogła brać udział jako państwo stowarzyszone w ramach programu Horyzont Europa na podstawie protokołu do umowy handlowej zawartej z Unią Europejską, która reguluje wzajemne stosunki gospodarcze.

Umowa grantowa:

- Komisja Europejska dąży do uproszczenia i harmonizacji wzoru umowy (jeden wzór obowiązkowy dla wszystkich programów finansowania), tzw. *Corporate Model Grant Agreement*, przyjęty 12 czerwca 2020 roku,
- wskazuje się, że niektóre opcje oraz przepisy będzie można dostosować do każdego programu, zgodnie z jego szczegółowymi zasadami,
- Komisja Europejska opracuje dokument *Annotated Model Grant Agreement*, którego celem będzie pomoc użytkownikom w zrozumieniu oraz interpretacji poszczególnych części umowy.

Misje:

- Podtrzymany zostaje górny pułap wsparcia finansowego dla każdej misji – do 5 mln €,
- do programu pracy na lata 2021-2022 wprowadzone zostaną działania przygotowawcze dla każdej z 5 misji,
- misje mają stanowić nowatorski instrument w ramach Programu Horyzont Europa, koncentrujący się w obszarze badań i innowacji,
- planuje się zmianę obecnego nazewnictwa misji,
- podkreśla się potrzebę szerokiego zaangażowania w misje w całej Unii Europejskiej, krajach stowarzyszonych oraz krajach spoza UE,
- planuje się utworzenie centrów misji (HUB) na poziomie krajowym,
- planuje się stworzenie tzw. Missions Core Network,
- w ramach współpracy międzynarodowej wskazuje się potrzebę wspierania krajowego, regionalnego i lokalnego podejścia do rozmieszczania misji, mapowania zainteresowanych stron, organizacji i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, wymianę najlepszych praktyk. Należy badać możliwości powiązania finansowania z celami misji,
- EBI: doradztwo w zakresie finansowania innowacji w celu wspierania realizacji misji (identyfikacja źródeł, modeli i mechanizmów finansowania, opracowanie instrumentów mieszanych w ramach InvestEU, doradztwo w zakresie struktury finansowania misji demonstracyjnych/projektów pilotażowych); grant dla zidentyfikowanych beneficjentów – 2mln €,

- OECD: zarządzanie realizacją misji, kierowanie portfelem działań/instrumentów, badanie połączeń między misjami, a działaniami powiązаныmi z państwami członkowskimi UE oraz krajami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (np. wspólne zarządzanie, współpraca międzynarodowa),
- ogólnoeuropejska kampania informacyjna na rzecz zaangażowania obywateli i pozostałych interesariuszy,
- ustanowienie nowych składów Rad Misji (15 ekspertów doradzających w fazie wdrożeniowej misji). Obecne rady mają przedłużony mandat do lipca 2021 roku.

4. Webinarium „Co nowego w Horyzoncie Europa – podsumowanie zmian w stosunku do Programu Horyzont 2020”

18 stycznia odbyło się webinarium „Co nowego w Horyzoncie Europa – podsumowanie zmian w stosunku do Programu Horyzont 2020”, zorganizowane przez Sieć Regionalnych Punktów Kontaktowych Programów Badawczych UE oraz Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Badawczych UE w ramach cyklu webinarium Tydzień z Horyzontem Europa.

Program Horyzont Europa nie został jeszcze formalnie ustanowiony. Ma on dysponować budżetem w wysokości 95,5 mld €, działając na rzecz wzmocnienia europejskiej bazy naukowo-technologicznej, zwiększania zdolności Unii Europejskiej w zakresie innowacji, konkurencyjności, miejsc pracy oraz realizacji priorytetów obywateli UE.

Dotychczasowa struktura Programu Horyzont 2020 zbudowana była wokół 3 głównych obszarów:

- I) Doskonała baza naukowa.
- II) Wiodąca pozycja w przemyśle.
- III) Wyzwania społeczne.

Obszary II i III w Programie Horyzont Europa zostaną połączone w jeden wspólny filar (Filar II *Globalne wyzwania i europejska konkurencyjność przemysłowa*).

Śródkresowa ocena Programu Horyzont 2020 wskazała obszary wymagające udoskonalenia:

- 1) Działania na rzecz wspierania innowacji mających przełomowe znaczenie:
W ramach Programu Horyzont Europa powołano do tego celu Europejską Radę ds. Innowacji
- 2) Zwiększenie oddziaływania dzięki ukierunkowaniu na misje i zaangażowanie obywateli:
W ramach Programu Horyzont Europa powołano do tego celu Misje w zakresie badań naukowych i innowacji, działających w 5 zdefiniowanych obszarach.
- 3) Wzmocnianie współpracy międzynarodowej:

Program Horyzont Europa będzie dawał większe możliwości stowarzyszenia, co potencjalnie zachęci większą ilość krajów do podejmowania takiego działania, w porównaniu z poprzednim programem (liczba krajów nie jest jeszcze znana, negocjacje z państwami, które mają być stowarzyszone w Horyzoncie Europa nadal trwają).

4) Zwiększenie otwartości:

Program Horyzont Europa będzie kontynuował politykę Komisji Europejskiej w zakresie otwartej nauki.

5) Racjonalizacja systemu finansowania:

Komisja Europejska proponuje nowe podejście do partnerstw europejskich. W Programie Horyzont Europa powołane zostanie 49 partnerstw (120 w Programie Horyzont 2020), sklasyfikowanych w 3 kategoriach – Współprogramowane, Współfinansowane, Instytucjonalne. Nowa generacja partnerstw ma być oparta o prostą strukturę, zbudowana wokół spójnego podejścia opartego na cyklu realizacji oraz strategicznie ukierunkowana.

6) Zachęcanie do uczestnictwa:

Promocja Programu Horyzont Europa będzie kładła większy nacisk na upowszechnianie doskonałości (*widening participation*) – działania, na które przeznaczone będzie co najmniej 3,3% budżetu programu, do których dostęp ma jedynie 15 krajów członkowskich (w tym Polska) oraz 9 regionów najbardziej oddalonych. W stosunku do państw członkowskich, które nie zajmują pozycji lidera w zakresie innowacji, Komisja Europejska podejmuje działania (środki finansowe, dedykowane instrumenty) na rzecz zmniejszania różnic w tym obszarze (tzw. Innovation divide), np. postanowienie typu „hop-on”, zgodnie z którym zwycięskie konsorcja badawcze będą w stanie zapewnić dodatkowe finansowanie dla instytucji z krajów rozwijających się, jeśli te dołączą do konsorcjów w późniejszym terminie.

Działania „Maria Skłodowska-Curie” (MSCA) – zmiany w zakresie nazewnictwa:

- 1) *Innovative Training Networks* (ITNs) na *Doctoral Networks*.
- 2) *Individual Fellowships* (IF) na *Postdoctoral Fellowships* (będą dwa rodzaje: Global and Europe).
- 3) *Research and Innovation Staff Exchange* (RISE) na *Staff Exchanges*.
- 4) *European Researchers' Night* na *MSCA and Citizens*.

Wniosek projektowy – nowości:

- zmniejszona objętość, zredukowana ilość informacji konieczna do podania we wniosku, bardziej przejrzyste instrukcje wypełniania.

Ewaluacja – nowości:

- *Rebuttal scheme* – Komisja Europejska planuje wdrożyć system prawa do reakcji, pozwalając wnioskodawcom na etapie wstępnej oceny wniosku odnieść się do uwag ewaluatorów oraz skomentować złożone oświadczenia. Takie działanie będzie możliwe w bardzo ograniczonym

czasie. Dane wejściowe będą musiały zostać uwzględnione przez ewaluatorów przed finalizacją podsumowania oceny wniosku.

- *Blind evaluation pilot* – ocena wniosków przeprowadzana bez wiedzy o tym, kto jest wnioskodawcą (rozwiązanie miałoby dotyczyć głównie konkursów dwuetapowych; działanie ma być wprowadzone w ograniczonym zakresie).

- *Portfolio approach* – Komisja Europejska (jeśli będzie to wyraźnie wskazane w programie pracy) będzie, jak do tej pory, wybierać wnioski projektowe w pierwszej kolejności na podstawie oceny. W drugiej kolejności będzie miała możliwość zarządzania konkursami poprzez wybór projektów, które będą w największym stopniu odpowiadać portfolio. Takie działanie pozwoli wyeliminować problem podwójnego finansowania tych samych rozwiązań, proponowanych w różnych projektach, w odmienny sposób.

Zasady uczestnictwa – nowości:

- Wdrożona zostanie jedna modelowa umowa grantowa dla wszystkich zarządzanych centralnie programów,

- zasady wszystkich zarządzanych centralnie programów będą miały jednolitą terminologię,

- wdrożony zostanie *E-Annotated Model Grant Agreement* (zawierający zasady dotyczące Programu Horyzont Europa),

- konkursy EIT oraz partnerstw ogłaszane będą na portalu Funding & Tender Opportunities Portal,

- projekty typu Lump Sum (rozliczane ryczałtowo) – nie są nowością, ale będzie ich zdecydowanie więcej, niż w Programie Horyzont 2020. Przy tego typu projektach beneficjenci zwolnieni są z obowiązku sprawozdawania kosztów (obowiązek rozliczenia z osiągniętych rezultatów projektu),

- proponuje się wprowadzić audyt systemowy dla wybranych beneficjentów,

- proponowane są zmiany, które ułatwią synergie z innymi programami,

- utrzymana zostanie możliwość wypłacania dodatków na zasadach *project based*,

- wprowadzony zostanie obowiązek korzystania z narzędzia Horizon Results Platform (jeżeli beneficjent przez okres 1 roku od zakończenia projektu nie będzie wykorzystywał rezultatów, będzie zobowiązany do ich udostępnienia na platformie),

- obowiązek stworzenia planu zarządzania danymi,

- obowiązek otwartego dostępu do publikacji naukowych oraz danych badawczych, zgodnie z zasadą FAIR (udostępnianie jak największej, możliwej ilości informacji z zastrzeżeniem ograniczeń w stosunku do danych, które muszą podlegać ochronie),

- wprowadzony zostanie obowiązek stworzenia listy rezultatów ze wskazaniem, kto i w jakiej części jest ich właścicielem (*Results Ownership List*),

- wdrożone zostaną przepisy dotyczące tzw. *Public Emergency Provision*, dające prawo do żądania od beneficjenta udzielenia niewyłącznej licencji (dostęp do wyników) na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach,

- *Gender Equity Plan* – obowiązkowy dla wszystkich podmiotów publicznych.

Wynagrodzenia:

- zniesienie obowiązku prowadzenia kart czasu pracy,

- raz w miesiącu będzie należało podpisać i przedłożyć Komisji Europejskiej zatwierdzone przez kierownika projektu oświadczenie dotyczące ilości dni przepracowanych na rzecz projektu,
- prowadzenie kart czasu pracy będzie opcjonalne z zastrzeżeniem, że w przypadku audytu będą one podlegać audytowi (nie oświadczenia),
- wdrożona zostanie jedna metoda wyliczenia kosztów personelu, oparta o stawkę dzienną, a nie o stawkę godzinową,
- zniesienie zasady *last closed financial year*, obowiązującej w Programie Horyzont 2020,
- brak możliwości wyboru opcji rocznej lub miesięcznej.

5. Przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast

Przygotowania do Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast w dniach 11-14 października 2021 roku już się rozpoczęły. Dwaj współorganizatorzy, Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej oraz Europejski Komitet Regionów, wystosowali zaproszenie do zgłaszania partnerów podczas spotkania inauguracyjnego w dniu 28 stycznia 2021 r., które zgromadziło prawie 600 potencjalnych partnerów uczestniczących online, w tym Biuro Regionalne Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Organizatorzy przedstawili główne założenia i nowości edycji 2021 roku, kluczowe kamienie milowe oraz kwestie dotyczące procesu aplikowania. W związku z trwającą pandemią COVID-19, wydarzenie odbędzie się z możliwością ograniczonej fizycznej obecności, co zostanie potwierdzone zgodnie z ewolucją środków sanitarnych.

Głównym hasłem tegorocznej edycji ETRiM jest „Razem na rzecz zdrowienia” #EURegionsWeek 2021 będzie koncentrować się na czterech tematach:

- Zielona transformacja: dla trwałego i ekologicznego ożywienia.
- Spójność: od sytuacji nadzwyczajnych do odporności.
- Cyfrowe przejście: dla ludzi.
- Zaangażowanie obywateli: na rzecz sprzyjającego włączeniu społecznemu, partycypacji i sprawiedliwego powrotu do zdrowia.

Więcej informacji na temat zasad i najważniejszych elementów nowej edycji, znajduje się pod adresem: https://europa.eu/regions-and-cities/partners_en, natomiast przewodnik dla partnerów wydarzenia:

https://europa.eu/regions-and-cities/sites/ewrc/files/2021/euregionsweek_2021_guide_for_event_partners.pdf

Wnioski należy składać do 26 marca 2021 roku.

WYDARZENIA W DOMU POLSKI WSCHODNIEJ

1. Spotkanie wigilijne

W dniu 18 grudnia 2020 r. o godzinie 13:00 odbyło się spotkanie wigilijne Domu Polski Wschodniej, po raz pierwszy w wyjątkowej, wirtualnej formie. W spotkaniu zorganizowanym przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego wziął udział pan Artur Orzechowski – Ambasador RP w Królestwie Belgii oraz Marszałkowie województw wchodzących w skład Domu Polski Wschodniej, członkowie zarządów, radni, pracownicy Urzędów Marszałkowskich oraz Zespół Domu Polski Wschodniej.

W imieniu pana Gustawa Marka Brzezina – Marszałka Koordynatora prac DPW w 2020 r. spotkanie rozpoczęła Dyrektor Biura Regionalnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Brukseli – Małgorzata Wasilenko. Po przywitaniu wszystkich uczestników poprosiła o zabranie głosu Pana Marszałka G.M. Brzezina. Pan Marszałek podziękował za wspaniałą współpracę wszystkim województwom. W swoim wystąpieniu mówił o znaczeniu i wartości współpracy pomiędzy województwami tworzącymi DPW.

Pomimo trudnego czasu, tegoroczna koordynacja DPW, która przypadła Województwu Warmińsko-Mazurskiemu, zakończyła się pomyślnie. DPW jako jedyna polska inicjatywa zrealizowało tak wiele wydarzeń informacyjnych w tym roku, z których, dzięki platformie WEBEX skorzystało również bardzo wiele osób w Polsce.

Pan Marszałek wyraził wdzięczność panu Ambasadorowi i personelowi dyplomatycznemu, dzięki którym możliwe jest utrzymywanie kontaktów z instytucjami europejskimi w Brukseli. Podziękował także wszystkim województwom za współpracę przy wypracowaniu strategii DPW, której efektem było zawarcie konsensusu. Wyraził również zadowolenie, że instrumenty finansowe wypracowane w nowym budżecie europejskim będą do dyspozycji regionów w 2021 roku. Składając wszystkim życzenia świąteczne zwrócił się do pana Marszałka J. Stawiarskiego, życząc mu pomyślnej koordynacji i zakończenia prac nad dokumentem strategii.

Następnie głos zabrał pan Jarosław Stawiarski – Marszałek Województwa Lubelskiego, koordynator prac DPW w 2021 roku. Pan Marszałek zaznaczył, że ze względu na ograniczenia DPW nie mógł w bieżącym roku w pełni pracować. Jako Koordynator prac DPW podzielił się propozycjami, które Województwo Lubelskie zamierza przeprowadzić w ramach DPW: organizację panelu podczas Samorządowego Kongresu Gospodarczego w ramach II Forum Trójmorza, Seminarium na temat programów Interreg.

W Planie Działań Wspólnych Domu Polski Wschodniej na rok 2021 przewidziane są: wizyty studyjne, spotkania hybrydowe lub wirtualne z ekspertami ds. polityk unijnych, spotkania lobbingsowe, wydarzenia dotyczące polityki gospodarczej czy unijnej.

Na zakończenie Pan Marszałek Stawiarski złożył świąteczne życzenia oraz życzył wszystkim uczestnikom, by podjęte w Planie Działań DPW zamierzenia mogły być w całości zrealizowane, także w fizycznej formie.

Pan Artur Orzechowski – Ambasador RP w Królestwie Belgii zwrócił uwagę na piękną tradycję, którą zapoczątkowało DPW w formie organizacji spotkań wigilijnych. Wyraził uznanie za kontynuację tego zwyczaju i serdecznie podziękował panu Marszałkowi G.M. Brzezinowi za bieżący rok koordynacji, a także za pomoc w organizacji wspólnego wydarzenia pn. *Polak Roku* w 2016 r., kiedy to Województwo Warmińsko-Mazurskie także było koordynatorem prac DPW. Podziękował wszystkim województwom tworzącym DPW za współpracę przy organizacji wydarzeń ekonomicznych, kulturalnych i sportowych. Wyraził zadowolenie z faktu, że jest takie miejsce w Brukseli, gdzie pięć województw tak dobrze ze sobą współpracuje. Jednocześnie zapewnił, że Ambasada RP będzie starała się inicjatywę pn. Dom Polski Wschodniej dalej promować i uczestniczyć w nowych wydarzeniach. Nowemu Koordynatorowi prac DPW, panu J. Stawiarskiemu, Marszałkowi Województwa Lubelskiego życzył pomyślności w realizacji działań i udanej współpracy z wszystkimi województwami.

Pan Władysław Ortyl, Marszałek Województwa Podkarpackiego złożył na ręce Pana Marszałka G.M. Brzezina podziękowania za rok koordynacji. Wspomnił także, jak ważny dla wszystkich województw jest Program Operacyjny Polska Wschodnia, który łączy województwa i jak istotne jest, by w tym trudnym czasie wszystkie działania wspólnie realizować. Podkreślił, że wszystkie województwa DPW dążą do rozwoju, czego przykładem jest np. droga ekspresowa Via Carpatia. Wspomnił także o możliwości poszerzenia inicjatywy DPW o województwo mazowieckie. Pogratulował panu J. Stawiarskiemu i życzył wszystkim pomyślności w realizacji działań.

Życzenia świąteczne złożył także pan Andrzej Bętkowski, Marszałek Województwa Świętokrzyskiego. Podziękował panom Marszałkom i wszystkim osobom zaangażowanym w prace DPW. Przy pięknie przystrojonym świątecznym stole, przy którym przemawiał, wyraził zadowolenie z owocnej współpracy i za zorganizowanie spotkania wigilijnego, podczas którego wszyscy mieli możliwość się zobaczyć. Nawiązując do przemówienia pana Ambasadora, zwrócił także uwagę na fakt, że DPW stało się już marką regionów Polski Wschodniej i że działalność w tej formie powinno się nadal owocnie kontynuować.

Na zakończenie przemawiał pan Artur Kosicki, Marszałek Województwa Podlaskiego, który złożył życzenia zdrowych, radosnych świąt uczestnikom spotkania. *Padły tu słowa, że łączy nas Program Operacyjny Polski Wschodniej. Myślę, że łączy nas coś więcej – wspólny cel, żebyśmy się jeszcze lepiej rozwijali na tle kraju* – zaznaczył Marszałek Kosicki, odnosząc się do wypowiedzi poprzedników. Dodał też, że to decydujący moment w zakresie ostatecznego kształtu Programu Operacyjnego Polski Wschodniej podkreślając wagę wspólnego zabiegania o jego jak najkorzystniejszą kopertę finansową.

Kończąc wirtualne spotkanie M. Wasilenko podziękowała wszystkim gościom i uczestnikom wirtualnego wydarzenia. Podkreśliła fakt pomyślnej współpracy i wsparcia oraz życzliwości, jakie DPW otrzymało ze swoich urzędów. Wyraziła uznanie za dostępność i szybką realizację działań pani Elżbiecie Lendo, głównej księgowej DPW i pani Mecenas Elżbiecie Ciesielskiej za pomoc prawną. Licząc na realne uściśnięcie dłoni już wkrótce, zakończyła spotkanie wigilijne życząc wszystkim spokojnych Świąt.

2. Kawa z ekspertem

W dniu 27 stycznia z inicjatywy Województwa Świętokrzyskiego Dom Polski Wschodniej w Brukseli zorganizował kolejne spotkanie w formie on-line z cyklu „Kawa z Ekspertem” pt. *Minimalizowanie skutków społeczno-gospodarczych zielonej transformacji w Polsce* z udziałem eksperta Pana Krzysztofa Wójcika z Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. Spotkanie było poświęcone tematyce, która jest priorytetem Komisji Europejskiej w perspektywie najbliższych wielu lat.

Obecny budżet UE potwierdza, jakie ogromne plany z tym zagadnieniem wiąże UE, a w tym poszczególne kraje wchodzące w jej skład. Polska stoi przed ogromnym wyzwaniem biorąc pod uwagę zieloną transformację, ponieważ będzie konieczność podjęcia trudnych decyzji dotyczących m.in. restrukturyzacji przemysłu. Mamy tu na uwadze przemysł wydobywczy zarówno węgla kamiennego, jak i brunatnego, hutniczy, metalurgiczny itd. Wiele polskich regionów dotykają te problemy. Jak wiemy węgiel pozostaje podstawowym surowcem do wytwarzania energii w Polsce. W 2018 roku 48% energii elektrycznej (170 TWh) było wytwarzane z węgla kamiennego, 29% z węgla brunatnego.

Na węglu opiera się również w dużym stopniu ogrzewanie zarówno indywidualne, jak i miejskie. Dziś przemysł kopalniany zatrudnia bezpośrednio ok. 135 000 osób. Według statystyki 33 z 50 najbardziej zanieczyszczonych miast w UE znajdują się w Polsce. Szacuje się, że ponad 40 000 ludzi umiera każdego roku z powodu chorób spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza.

Przed nami stoją zadania związane z dekarbonizacją sektorów energochłonnych, wsparciem małych i średnich przedsiębiorstw, innowacjami, budowaniem kompetencji do wykonywania zawodów przyszłości, mobilnością, różnorodnością biologiczną. Aby osiągnąć neutralność klimatyczną do 2050 r. oraz chronić życie ludzkie, zwierząt i roślin należy stworzyć nową strategię wzrostu, przy jednoczesnym stworzeniu miejsc pracy. Transformacja ta musi odbywać się w sposób sprawiedliwy. Ursula von der Leyen, przewodnicząca Komisji Europejskiej powiedziała: „Nikt nie powinien być pozostawiony sam sobie w tym procesie transformacji”.

Dla osiągnięcia celu jakim jest łagodzenie społeczno-ekonomicznych skutków przejścia do zero emisyjnej gospodarki, dedykowanych będzie wiele programów, a także transfery EFRRu i EFSu+. Unia Europejska proponuje wsparcie w celu dywersyfikacji działalności gospodarczej i rekonwersji, przekwalifikowania pracowników i wsparcie w znalezieniu zatrudnienia, wsparcie dla czystej energii i ochrony środowiska, wsparcie finansowe dla rewitalizacji terenów pokopalnianych i terenów zdewastowanych oraz skażonych. Komisja Europejska będzie wspierać Państwa Członkowskie w przygotowaniu terytorialnych planów sprawiedliwej transformacji (DG REFORM). Konieczna dla osiągnięcia ostatecznego celu jest pomoc państwa, zarówno finansowa jak i prawna. Chodzi o stworzenie odpowiednich przepisów pomocy państwa. Dostęp do Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji będzie ograniczony do 50% krajowej alokacji dla państw członkowskich, które nie zobowiązały się jeszcze do realizacji celu, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej UE do 2050 r., zgodnie z celami porozumienia paryskiego, a 50 % zostanie udostępnione po przyjęciu takiego

zobowiązania. W konkluzjach Rady Europejskiej z grudnia ubiegłego roku wszystkie państwa członkowskie zgodziły się uczestniczyć w wysiłkach na rzecz osiągnięcia zwiększonej krajowej redukcji emisji gazów cieplarnianych o 55% do 2030 r.

3. Spotkanie przedstawicieli pięciu województw

W dniu 28 stycznia br. w siedzibie Domu Polski Wschodniej w Brukseli odbyło się spotkanie przedstawicieli pięciu województw tj.: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego z Przedstawicielstwem PKP S.A. Spotkanie dotyczyło współorganizacji konferencji poświęconej zagadnieniom związanym ze społecznym, gospodarczym i przemysłowym znaczeniem kolei w Polsce Wschodniej w ramach Europejskiego Roku Kolei 2021.

Unia Europejska ustanowiła rok 2021 „Europejskim Rokiem Kolei”, w celu promocji kolei jako bezpiecznego i przyjaznego środowiska środka transportu. Inicjatywy w ramach ERK 2021 mają przyczynić się do zwiększenia znaczenia i udziału transportu kolejowego oraz do dalszej transformacji unijnej gospodarki w kierunku ekologicznego, cyfrowego i innowacyjnego modelu gospodarczego. Najważniejsze cele szczegółowe to, m.in.: podkreślanie europejskiego, transgranicznego wymiaru kolei; zwiększanie wkładu kolei w rozwój gospodarki Unii; promowanie kolei jako istotnego elementu relacji między Unią a państwami z nią sąsiadującymi oraz promowanie unijnej sieci pociągów nocnych.

Przedstawicielstwo PKP S.A. reprezentował Pan Tomasz Lachowicz – Dyrektor Przedstawicielstwa PKP S.A. w Belgii oraz Krzysztofem Skrobichem – Dyrektorem Projektu ds. Funduszy UE Przedstawicielstwa PKP S.A. w Belgii.

Zaproszeni goście podkreślili rolę kolei jako bardzo ważnego i traktowanego priorytetowo zeroemisyjnego środka transportu. Obok żeglugi śródlądowej kolej powinna być uwzględniona w Regionalnych Planach Transportowych, a także w Regionalnych Programach Operacyjnych, co jest niezwykle ważne dla rozwoju województw.

Bardzo ważny w planowaniu rozwoju transportu w regionie jest aspekt tzw. ostatniej mili, mikromobilność i infrastruktury dostępowej (np. rowery, skutery ze stacji do miejsca zamieszkania).

W dniu 30 marca w Lizbonie zostanie oficjalnie zainaugurowany Europejski Rok Kolei, a w czerwcu z Lizbony wyruszy tzw. pociąg TEN-T, który swoją trasę zakończy w lipcu w Lublaniu. Na jego pokładzie pojawią się unijni Komisarze, telewizja, radio, prasa. Planowana jest też duża kampania promocyjna w mediach społecznościowych.

Eksperti z Przedstawicielstwa PKP S.A. zaproponowali organizację na poziomach regionalnych konkursów o kolei (edukacja od przedszkola) oraz wdrożenie programu Ambasador Kolei.

Wszelkie pytania można kierować do Krajowego Punktu Kontaktowego UTK na adres e-mail: pawel.rafalski@utk.gov.pl lub ogólny adres e-mail UTK: utk@utk.gov.pl.

Strona internetowa Europejskiego Roku Kolei: https://europa.eu/year-of-rail/index_pl.

4. Spotkanie poświęcone przygotowaniom do 5. edycji zawodów biegowych Polish Run

W dniu 4 lutego w siedzibie Ambasady RP w Królestwie Belgii odbyło się spotkanie poświęcone przygotowaniom do **5. edycji zawodów biegowych Polish Run**, które odbywają się w Brukseli.

W spotkaniu uczestniczył Ambasador RP w Królestwie Belgii Artur Orzechowski, Radca-Minister Ambasady Paweł Stasikowski, Wicekonsul Kacper Szyndlarewicz, Dyrektor Polskiej Organizacji Turystycznej Dominika Szulc oraz przedstawiciele województw: lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, tworzących Dom Polski Wschodniej w Brukseli.

Zawody, których celem jest promocja Polski Wschodniej, aktywizacja ludzi kochających sport i propagowanie zdrowego stylu życia, na dobre wpisały się już w kalendarz wydarzeń organizowanych w Brukseli. Zeszłoroczna edycja, tak jak wszystkie tego typu wydarzenia, odbyła się w formule wirtualnej, ale Dom Polski Wschodniej, który jest głównym organizatorem dokłada wszelkich starań, aby w roku bieżącym zawody, przy zachowaniu wszelkich wymogów bezpieczeństwa, mogły odbyć się w sposób tradycyjny.

Organizatorzy planują uruchomienie zapisów już w lutym. Więcej informacji o zawodach można znaleźć na stronie: <http://www.polishrun.eu/pl>.

III. ZAPROSZENIA, PROGRAMY, PROJEKTY, STAŻE, STYPENDIA

1. Na unijny staż do Alicante

Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO) poszukuje stażystów! Czeka na Ciebie praca w międzynarodowym środowisku.

EUIPO zarządza prawami związanymi ze znakami towarowymi i wzorami Unii Europejskiej, obowiązującymi w całej UE.

Stáže są płatne, trwają 12 miesięcy. Aplikować mogą absolwenci studiów co najmniej I stopnia oraz młodzi profesjonaliści, którzy dobrze znają przynajmniej jeden z oficjalnych języków EUIPO (angielski, francuski, niemiecki, włoski, hiszpański).

Więcej informacji na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/na-unijny-staz-do-alicante>

2. Szkoła Humanitarna

„Wiem i Działam” to bezpłatny program edukacyjny Polskiej Akcji Humanitarnej o mądrym pomaganiu dla szkół. Wprowadza on uczniów i uczennice w zagadnienia pomocy humanitarnej, globalnych współzależności oraz działalności PAH, a także zachęca do wspólnego działania. Jest przeznaczony na min. 4 zajęcia lekcyjne.

Program można realizować zarówno stacjonarnie, jak i online. Jest skierowany do szkół podstawowych, ponadpodstawowych i placówek wychowawczo-oświatowych. Materiały są podzielone na 4 grup wiekowe.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/wez-udzial/szkola-humanitarna>.

3. #JUMPFORHERITAGE

Szeroko się uśmiechnij, zrób zdjęcie i wygraj podróż do Barcelony! To przepis na sukces w konkursie promującym europejskie dziedzictwo religijne.

Na konkurs należy nadesłać zdjęcie, które ukazuje radosny moment na tle budowli religijnej w Europie (może to być kościół, synagoga, meczet, itp.).

Organizatorem konkursu jest organizacja Future for Religious Heritage, ambasadorem projektu został hiszpański tłumacz i producent Sebastián Álvaro.

W konkursie może wziąć udział każdy, bez względu na wiek, narodowość czy wyznanie. Trzech finalistów zostanie zaproszonych na galę wręczenia nagród, która odbędzie się w stolicy Katalonii w maju 2021. Zwycięzca otrzyma opłaconą podróż do Barcelony (do kwoty 1000 euro).

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/konkursy/jump-for-heritage>.

4. Cosmic Challenge

Czeka ekscytujące wyzwanie: zaplanuj, gdzie powstanie pierwsza stała baza na Marsie i wygraj podróż do ośrodka Europejskiej Agencji Kosmicznej.

W konkursie mogą wziąć udział uczniowie szkół średnich z całej Polski. I etap polega na przygotowaniu i przesłaniu do Organizatora pracy pisemnej na temat: „Gdzie powinna powstać pierwsza stała baza na Marsie i dlaczego?” wraz z załącznikami pokazującymi lokalizację bazy. Autorzy najlepszych 15-20 prac zostaną zaproszeni do II etapu (finału), podczas którego jury wybierze 3 zwycięzców programu.

Nagrodą jest wyjazd do European Space Security and Education Centre w Redu (Belgia) z opłaconym zakwaterowaniem i podróżą.

Więcej na: <https://www.eurodesk.pl/konkursy/cosmic-challenge>.

5. Eurodesk – Programy, stypendia i staże – według terminów zgłoszeń

Termin składania wniosków 26-02-2021

Polsko-Ukraińska Rada Wymiany Młodzieży

Dofinansowanie bezpośrednich kontaktów i współpracy młodzieży polskiej i ukraińskiej na rzecz budowania przyjaznych, dobrosąsiedzkich relacji między społeczeństwami obu państw.

Fundator: Ministerstwo Edukacji Narodowej

<https://www.eurodesk.pl/granty/polsko-ukrainska-rada-wymiany-mlodziezy>

Termin składania wniosków 28-02-2021

Digital Opportunity Traineeships

Stáže dostępne są dla studentów i absolwentów wszystkich kierunków, chętnych do rozwijania umiejętności cyfrowych w firmach za granicą. Inicjatywa finansowana jest przez Komisję Europejską ze środków „Horyzont 2020” i realizowana w ramach programu Erasmus+.

Fundator: Komisja Europejska – Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury

<https://www.eurodesk.pl/granty/digital-opportunity-traineeships-czyli-zdobywanie-umiejetnosci-cyfrowych-na-zagranicznych-stazach->

Zachować pamięć: polsko-niemieckie projekty młodzieżowe

Program wspierający polsko-niemieckie i trójstronne projekty młodzieżowe realizowane w miejscach pamięci związanych z nazistowskim terrorem.

Koordynator: Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży

<https://www.eurodesk.pl/granty/zachowac-pamiec-polsko-niemieckie-projekty-mlodziejowe>

BAYHOST – Stypendia na naukę w Niemczech

Roczne stypendia dla absolwentów szkół wyższych, chcących kontynuować naukę na bawarskich uczelniach.

Fundator: BAYHOST – Bawarskie Centrum Szkół Wyższych ds. Współpracy z Europą środkową, Wschodnią i Południowo-Wschodnią

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/bayhost>

Termin składania wniosków 1-03-2021

Stypendia na studia II i III stopnia oraz pobyty badawcze we Francji

Stypendia dla studentów szkół wyższych na studia magisterskie i doktoranckie oraz dla badaczy na pobyty naukowe.

Fundator: Ambasada Francji w Polsce

<https://www.eurodesk.pl/granty/stypendia-na-studia-we-francji>

Termin składania wniosków 3-03-2021

Turniej Innowacji Społecznych

Celem turnieju organizowanego przez Instytut Europejskiego Banku Inwestycyjnego jest promowanie i wspieranie innowacyjnych pomysłów i rozwiązań mających duży potencjał społeczny.

Fundator: Europejski Bank Inwestycyjny

<https://www.eurodesk.pl/granty/turniej-innowacji-spoecznych>

Termin składania wniosków 12-03-2021

Granty na rzecz dialogu i porozumienia w stosunkach polsko-rosyjskich

Dofinansowanie projektów o charakterze edukacyjnym, przybliżających i pogłębiających wiedzę o współczesnej Polsce i Rosji oraz o historii i kulturze obu narodów.

Fundator: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/centrum-polsko-rosyjskiego-dialogu-i-porozumienia>

Termin składania wniosków 15-03-2021

Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki – Stypendia Naukowe

Program stypendialny na rok studiów doktoranckich lub podyplomowych dla obywateli państw Grupy Wyszehradzkiej (Polski, Czech, Słowacji i Węgier).

Fundator: Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki

<https://www.eurodesk.pl/granty/miedzynarodowy-fundusz-wyszehradzki-stypendia-naukowe>

Staże i praktyki w Radzie Unii Europejskiej

Płatne staże, niepłatne praktyki, praktyki zarezerwowane dla studentów krajowych szkół administracji, a także płatne staże dla osób z niepełnosprawnością w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej.

Fundator: Rada Unii Europejskiej – Sekretarz Generalny

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/rada-unii-europejskiej-sekretariat-generalny>

Termin składania wniosków 19-03-2021

Staże w Centrum Północ-Południe Rady Europy

Praktykując w Centrum Północ-Południe Rady Europy, poznasz zasady działania tej instytucji, zwiększysz swoją wiedzę w obszarach, którymi się zajmuje, być może staniesz się nawet gorącym orędownikiem wartości wyznawanych przez Radę Europy.

Fundator: Rada Europy

<https://www.eurodesk.pl/granty/staze-w-centrum-polnoc-poludnie-rady-europy>

Your Europe, Your Say – symulacja obrad EESC

Program symulacji obrad Europejskiego Komitetu Społeczno-Ekonomicznego (EESC), w którym udział biorą szkoły ponadpodstawowe z całej Europy.

Organizator: European Economic and Social Committee

<https://www.eurodesk.pl/granty/your-europe-your-say-symulacja-obrad-eesc>

Staże w Europejskim Komitecie Ekonomiczno-Społecznym

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny oferuje płatne staże długoterminowe (5 miesięcy) i niepłatne staże krótkoterminowe (od 1 do 3 miesięcy).

Fundator: Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

<https://www.eurodesk.pl/organizacje/europejski-komitet-ekonomiczno-spoleczny>

Departament Współpracy Międzynarodowej

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

ul. Emilii Plater 1

10-562 Olsztyn

e- mail: dwm@warmia.mazury.pl

tel.: 89 52 19 820

Twitter: <https://twitter.com/dwmwarmia>

